

محل اداره :

مکتبۃ الفرقان

صریح

۱۳۲۶

سلکنہ موافق آمار جدیہ مع المعنیہ
درج ایدمین آمار اعادہ اولنار
بیوں اولنور

اطمار

دین، فلسفه، علوم، حقوق، ادبیاتدن و سیاسیاتدن وبالخاصه کرک سیاسی و کرک اجتماعی و مدنی احوال و شئون اسلامیه دن
بحث ایدر و هفته‌ده بر دفعه نشر اولنور.

در سعادت‌ده نسخه‌سى ۵ پاره در

صاحب و مؤسسلى:

ابوالعلا ذین العابدین — ح. اشرف ادیب

آبونه بدی

سنہ لکی الی آیلني غروش

هر طرف ایچون ۸۰ ۴۰ «

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۱۳۲۴

قیرلەدن مقوا بورو ایله کوندر بلىرسه سنوى
۲۰ غروش فضلە آلنير

او چنجي جلد

۱۵ رمضان المبارک ۱۳۲۷ پنجشنبه ۱۷ ایول ۱۳۲۵

بولیدیغندن هر کون بر توره دی ظهور ایله بیریکی مذهب ایجاد ایدر وایرانلیلر که بیننده نفاق وعداوتک تزايدینه سبب اولوردی [۱].

شو مذهب طولا بری حکومتک ایشنه پک زیاده یارادیغندن بوندن استفاده ایله منورالافکار و حقوقی طلبه مقتدر ایرانیلری بابی لکله اتهام ایدرک اعدامه موفق اولور و بو مذاهب مختلفه بروطن اولادینی یکدیگرندن تغیره سبب اولوردی.

منلا بالبری، مذهب دعوا بری ایرانی اویله بر حاله کتیر مشدی که دکل بر فارسک ترکه، بلکه بر شهرک ایکی مختلف محله لیسی یکدیگرینه آیری بر ر عنصر کی یکدیگرندن نفرت ایدر و دائم مجادله یه مهیا بولنورلر دی رو حائلرک و حکومت طاقنک منافعی محافظه ایدن بالطبع جهالت اولدیغندن اهالی بی جاهل بر افق ایچون شایان حرمت غریبه لر، نصور اولونماز حیله لره خاق او قوم دن، علمدندن تغیر ایدیلیر، ارباب علم و معرفت کوشه بوجا قلرده جان ویرجه سنه شدتلره معروض بولنورلر دی.

عوامی اغفال ایچون ملا قیافنی لر، «جوق او قو یانلرک ایلو و ده وادی ضلاله صابه جقلری و (نعود بالله) بابی او له جقلری و هر کیم اولادینی چوق او قودیرسه ایتدیکی بر فالقدن طولا بی عند الله مسئول و معائب طوتیلاجفی» و سائره بی سویلر، بیچاره اهالی بی، زوالی کویلی بی صویق ایچون دینی واسطه شیطنت ایدرک باییلکی، نفرت ایتدیکی شیئی کوزینه صوقارلر دی.

ایشته ایران شو حال پریشانیده بوجوارلانوب طور و رکن خاطر و خجاله کلیه این اقصای شرق محاربه سی آچیلمش و رو سیه نک تپه لئسی ایله هرج و مرچ داخلیسی ایرانده مشر و طیت طلبنه سبب اولمشیدی.

روسیه حکومتک دوچار اولادینی بوضع غدن ایرانلیلرک استفاده

[۱] (بابی) مذهبی کی؛ بومذهبک موجودی ناصرالدین زمانده توره مشن ملاقیانلی میرزا علی محمد نامنده براو قومش ایدی. حين ظهور نه (ان مدینه العلم وعلى بابها) حدیثک مصدری اولان (علی) کندیسی اولدیغی بیان و حلحل المشکلات اولادینی اعلان ایلدی.

اشترانک عیال و اموال کی بر چوق شیلری کویا تجویز ایتدیکندن پک آز زمانده مذهبی رواج بولش و بیکلر جه عنونه اطرافه طوپلائمشیدی.

کفر بیخی ادعا ایدن وقتک علماسی فتوالر ویره رک اعدامه حکم ایتدیلر.

صلب اولندقدن صکره قورشونه دیزلی ایچون آتیلان قورشونلردن بری ایبه اصابتله ایپک قوبی اهالی بیننده راما نه جمل او لمشکن ینه اعدام ابدل شدر.

ایرانک شو انحطاطی بو یادکارک سایه سنده او لمشدر دیننه خطأ اوله ماز.

نرده بر کوزی آچق ایرانلی کورولشنه بابی نیلرک اتهام او لمش و حریت او غرنده زوالی ایرانلیلر جان ویریکن وطنداشلری طرفندن تلمین و تغیرله یاد او لمغنه سبب او لمشدر.

علی محمدک خان اولان (میرزا حسین بابا) کیت کید (الله) اولادینی ادعایه قدر ترق ایتشدر.

(بها) نک خلف و اوغلی اولان (عباس) قولاری خنکان اداره و وجود الیلری؟ عکایی مفر الوهیت؟ آخاذ ایدیلور.

شوزمانده باره سیله قول اولانلرک حاله شوبیات مصراج موافق دکلیدر؟

بیلهم ایله جک کریه میدر، خنده میدر؟

طیبی غزه لرده تأثیر ایده جک ایدی. بونک ایچون غزه بیه بز بشقه بر نظر له باقیور و غزه بی ده مطاقا بر مسلک مرسوج افکاری دیه طانیوردق هر غزه نه ک معلوم و مهیان بر مسلک غزه سی اولمی و شو غزه نه ک کندیسی قبول ایتدیکی مسلک فلسفیدن آیرمه مسی ایچون جدی هر محرب لر لازم اولدیغندن بزده عنانایلر دمکی کی پانتمه سز هر خنیه طیبی غزه نه لر معلوم بر فرقه نه ک مرسوج افکاری ای.

قاله حق ایدی. بزده غزه نه لر معلوم بر فرقه نه ک مرسوج افکاری ای. غزه اداره لری معلوم بر پارتی قلوبی ایدی. غزه نه محرب لری معلوم پارتیلر فدائیلری ایدی. بونک ایچون بو غزه نه لر کیدیشلری ایله طانیشمق ایچون رو سیه تاتار لری آراسنده کی فرقه لر له تانیشمه لزوم کوریسیورم.

سوکی وار

قزانلی عیاض

ایرانلیلر

آذربایجان ترکلر له فارس لر بیننده قدیمی بر منافرت وارد ر. فارسلر، ترکله قبا احمق کی عنوانلر ویره رک اهمیت ویره زکن خاندان حکومت بالمکس آذربایجان ولایتک بوجویق میلیون چالیشنان غبور عضوی، صبور، متتحمل، متواضع عنصری دامنا الده طویق ایچون بر چوق حیله لره مراجعت ایدر.

ترکلر اسکی دنبری خاندان حکومته محب و شاهه صادق طانند - یقندن ایران شاهلری بو، بر آووج خاق ایرانک ساُر اون بر ولایته ترجیح ایدر و بونلری خشنود بر افق ایچون پادشاه طانجه به قدر ولی عهدلات زمانلری آذربایجانک مرکزی اولان تبریزده سکیره که قدر خلو صلوده بولنورلر دی.

تبریز حدوده یقین اولق حسپیله ایرانک اکثر ولایتلرندن تجارت تججه دها ایشلت و بر چوق نقطه دن حائز اهمیت عد اولنور. استبداد ایرانده کمال فعالیته اجرای حکم ایدر کن بوکا اک زیاده آذربایجان قطعه سی معروض اولوردی و بیچاره آذربایجانلیلردن سنه ده یوز بیکلر جهی ترک دار و دیاره محبور اولورلر دی.

او تو زسنه دن بیدر که آذربایجانلیلرک هندستان، رو سیه و ممالک عثمانیه اولار هجز تلری حیرت افرا بر صورت ده تزايد ایدیلور. و مظالمک آلتنده بی تاب قالان زوالی کویلر آقین آقین قوه شو حکومتلره مهاجره محبور اولیورلر دی.

یالکنر آذربایجانک هدف اویانی مظالم شوندن اکلاشیلور که استانبولده بشیک ایرانلی تصور اولنور سه عمومیته آذربایجانلی اولوب ساُر اون رو لا یتندن بلکه الی کشی بولق ممکن دکلدر.

ایرانلیلری یکدیگرینه ربط ایدن قوت محبت وطنیه دن زیاده رو ابط مذهبیه اولدیغندن و ایرانده مذهب طولا بری پک زیاده رواج

قاجارلرک ایرانی استیلاسنده بونلرک مظالم‌النین قاچان مجتهدلر نجفده کوشہ کنین عزلت اویشکن بنه حلقة تدریس‌سلرنده بوز بیکلر جه طبله موجوددر .

بر طالبه سنه لرجه تحصیل ایتدکن ، ذکا و درایت ، فضل و عرفانی دیکرلرینه تصدیق ایتدیردکن و اجتهاده لیاقی عموم علماء طرفندن تسلیم اولوندقدن صکره مجتهد اعلان اولنور .

ایرانلیلر عمومیتله بو مجتهدلری تقلید ایدرک احکام دینیه‌لرینی بونلرک اجتہاد و رأیلری اوژرینه احرا ایدر و بونلر عمومیتله اهالی طرفندن مقتدا به طانیلور [۳]

ایراندہ علماء عمومیتله دنیله جک درجه‌ده بونلرک حلقة تدریسندہ یتیشور . و بونلر طرفندن رخصتاتمه آهرق ایرانک اطرافه طاغیلور و اجرای وظیفه ایدر .

ایراندہ خوچملرک نفوذی پک چوقسده فقط سوز یالکز نجفده بونلان مجتهدلر کدر .

بعضابونلر میانندہ جدا ارباب فضل و کالدن احوال زمانه‌واقف ، نادر الامثال ذواتک یتشمی دخی و اقمدر . [۴] ناجی

سیروز عسکری قلوبندن :

عثمانی دو نمائنک تقویه‌سی ایچون

معزز و محترم قرداشلر

اقبال وطنک نکهبان مخلعی بونلسان عثمانی اردوسنک رفیق خاص ولازم غیر مفارقی اولان عثمانی دو نمائنک شان ملت ، احتیاج ملکیتیه لایق درجه تکمله ایصالی ارزو ایتمیان هیچ بر عثمانی تصور اوئنه منزه . تاریخ ملیمیزک صحائنه . شار واجلانی تزین ایدن بیچه حادثات علویه واردکه بونلرک هپ عثمانی اردوسیله هم دست وفاق اوله رق حرکتی نتیجه‌سی استحصلال اولو نمشدر . جادوی استبدادک مشروطیتمنزه بی رحمانه برصورتده قصد ایتدیکی دم فلاکتده بیله ارائه سطوه بمحبوب اولان فداکار اوردو منزه اک بحرانی زماده دست برفاقت وماونتی اوزادان محترم دو نمائنک هر حالده ساحة ترقی و تکاملده خطوطه انداز تعالی اولمسنکه چالیشمق استقبال وطن نامنه تمنی و انتظار اوله جق اک برنجی فریضه اولسه کرکدر . هله بحری بردولت اولمی

[۳] اهل سنتک ام اعظم وائمه سائره بی طانیدقلوی کبی .

[۴] ناصرالدین زمانندہ یتشن میرزا حسن شیرازی کبی . بوذات محترمک زمانندہ ناصرالدین شاه عموم ایرانک سنوی دخان انصاریتی غایت آز برمبلغ مقابلنده مقاوله ایش و ملتك بیویزدن دوچار اوله جنی مدهش زیان ، میرزا محترمک دخانک حرام اوله‌یعنی اعلان ایمسه سبب اویشیدی . بواعلان او درجه‌ده تأثیر سریع حصوله کتیردی که سرایدہ شاهک حرم‌لری بیله بتون (نارکله) لری قیردیلر .

عموم ملت طرفندن اغهار اولان بواطاعت ، رژپنک فسخی و شاهک علمایه اولان مقلوبیت قطعیه سیله نتیجه‌لندی .

ایده‌جکلری امور طبیعیه‌دن ایدی . زیرا معلوم درکه ایران شاهلری دائمآ روسيه حکومتک تحت حمایه‌سندہ یشه‌لامش و اوته‌دنبری عادتاً انلرک محمدی عد اولنیورلر دی .

ایران پرسنلری روسيه حکومتک تصدیق و تصویب اویلدجه ولی عهدا له‌ماز ، و بومسئله شاهلری روس حکومتیه پک قوق رابطه‌لرله ربط ایدر دی .

حتی شاه مخلوع محمد علی ولی عهد اویلمغه صلاحیتدار دکلکن [۲] ولی عهد اویلسی محضا روسيه حکومتک تصویب و اجباری سایه‌سنده‌در . یتشن ، سکسان سنه اقدم ایراندہ اونکلرته پولیتیکی رسیه بو . لتیقه‌سنه غالب ایکن - قفقاسیه نک روسلره تسلیمیله نتیجه‌لەنن - روسيه وایران محارب‌سندہ ایرانی حمایه‌ایده جکنی انکلتاره حکومتی وعدایتیشکن سوزنده طور مامسی ایله متزلزل اولان انکلتاره سیاستی افغانستان مسئله . سنک ظهوریله بسبتوں محو اولمش ویرینه بر روس پولیتیکی قائم اولمشدی .

اشته روسيه نفوذی بو زماندن اعتبار آباش لایه‌رق کیت کیده اویله بر حاله کلشیدی که بالاده عرض اوئندینى وجھله ولی عهدلر تصدیق اولوندقدن باشقه ایران صدر اعظمه ازی دخی برد روس مأموری عد اولنورچه‌سنه حمایه اولنورلر دی .

روسيه داخلی احتلالی فرصت عد ایدن ایران کنچلری اعلان مشروطیت ایدرکن انکلتاره دخی غیب ایتدیکی نفوذی قازانق ایچون بونلاری حمایه ایدیسیور دی .

مشروطیتک روحانیونک سی و غیرت و حب حریتلری سایه‌سنده آنلریغه ذاھب اولانلر و ارسه‌ده بو ، برفکر باطلدن بشقہ برشی دکلدر . ایرانی یوزلرجه سنه کیفلریسنه اسیر ایدن . اهالی بی محو و تخریب ایچون - حکومتله بر لشکر - بیکلر جه شیطان پسندانه فکرلر احداث ایدن روحانیونک مشروطت طبلنے قیامی پک غریب اولور دی ، بو قیام اصل . حریت پرورلرک اثر ذکا و مهارتی ایدی .

بر طرفدن ، ملتك بونلرک مظالم‌النین بیقه‌رق مهیای عصیان بولنسی دیکر طرفدن احرارک بونلرک حکومت آردسنه نهاق صوقی بونلاری ایشہ قاریشیدیرمیش و ایش ایشدن کچکدکن صکره بونلرک رجوعی محال حکمتی آماشیدی .

حریت اعلان اولنورکن روحانیوندن پک چونگی میدانه آتمش و بواوغورده فدای جانه مهیا بولندقلرینی اعلان ایدیسیور دی .

بو ، جدا مشروطیت پرور اولدقلرندن نشت ایتمه بیوب بلکه بويی موده‌یی ترویجله دیکر هم مسلکلرینه تقدم ایمک داعیه‌سندن نشت ایدیسیور دی .

ایرانلیلر عمومیتله دنیله جک درجه‌ده شیعی مذهب اولدقلرندن بونلرده مجتهدلر وارد ر .

[۲] ولی عهد اولق ایچون بپرسنلک والده‌سنتک شہزاده اولسی ایچاب ایدر .